

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 14.10.2024

Vår ref.: 201504507-25 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Oversendelse av klage på NVEs vedtak 14.12.2023 om avslag på søknad om tillatelse av Tverråna kraftverk i Lindesnes

NVEs vedtak om avslag på søknad om Tverråna kraftverk av 14.12.2023 er påklaget av Sørkraft AS v/ Olav Fjotland. Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 14.12.2023. Klagen oversendes derfor til Energidepartementet (ED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

NVE mottok en søknad fra Sørkraft prosjektutvikling AS (SP), nå Sørkraft AS, den 12.02.2018 om tillatelse til bygging av Tverråna kraftverk i daværende Marnardal kommune, nå Lindesnes kommune i Agder. Søknaden var på offentlig høring med frist for å gi uttalelser den 22.06.2018 og området ble befart av NVE sammen med søker den 24.08.2018. NVE vurderte at ulempene ved en utbygging av Tverråna kraftverk ville være større enn fordelene og avsto derfor søknaden. I vedtaket ble det gitt følgende oppsummering og konklusjon:

«Tverråna kraftverk vil produsere om lag 3,6 GWh i et gjennomsnittsårlig og ha en utbyggingskostnad som er noe høyere enn gjennomsnittet for konsesjonsgitte småkraftverk de siste årene. I vedtaket har NVE lagt særlig vekt på at en utbygging av Tverråna kraftverk vil gi uforholdsmessig store terrenginngrep. Inngrepsomfanget vil ha negativ innvirkning på brukerinteresser i området, herunder både fiske og friluftsliv i et nasjonalt laksevassdrag. Videre vil fraføring av vann være negativt for en bekkekløft av lokal verdi. Det er også ulemper for akvatisk miljø ved at det fraføres vann på en strekning tilgjengelig for anadrom og katadrom fisk i et nasjonalt laksevassdrag. Etter NVEs syn finnes det ikke avbøtende tiltak som vil redusere ulempene i tilstrekkelig grad, da dette vil svekke lønnsomheten i prosjektet.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Tverråna kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår derfor søknaden om bygging og drift av Tverråna kraftverk.»

Klagen

NVEs vedtak ble påklaget av Sørkraft AS v/ Olav Fjotland i e-post den 05.01.2024, med utfyllende begrunnelse i brev den 23.04.2024. Sørkraft AS er uenig i NVEs avveining av fordeler og ulemper og avgjørelsen om å avslå søknad om Tverråna kraftverk. Tiltakshaver opplever at saksbehandlerne som var på befaring sluttet før vedtaket ble sendt ut og at de aldri fikk høringsinnspillene oversendt til kommentar og mener derfor at NVE har gjort en saksbehandlingsfeil og ikke har hatt nok grunnlag til å fatte et vedtak. Sørkraft AS ønsker vedtaket om avslått konsesjon omgjort og konkluderer følgende i klagen:

«SP mener at NVE ikke har fattet et vedtak som er i samsvar med realitetene. Vi har vist at landskapsinngrepene blir moderate, og ikke vil skille seg særlig fra andre småkraftverk som bygges rundt om i landet. Friluftsliv vil ikke bli påvirket i noe omfang. Det er heller ikke anadrome bestander som blir berørt, og da kan det heller ikke vektlegges at Tverråna er del av et nasjonalt laksevassdrag.

Det er ingen dokumentasjon på at vassdraget er åleførende. Det er derfor ikke grunnlag for at NVE skal pålegge kostbare tiltak for å avbøte teoretiske ulemper.

Vi foreslår å endre minstevannføringen til 56 l/s gjennom året, som er et vektet gjennomsnitt av 5- persentilverdiene sommer og vinter. Nedre slukeevne kan settes lavere enn hva det står i søknaden gitt få og lave allmenne interesser. NVE kan sette en absolutt nedre grense, men ut over dette kan den avklares som del av detaljplangodkjenningen.

NVE har etter vårt syn heller ikke lagt tilstrekkelig vekt på tiltakets positive virkninger, og det er brukt feil verdi for drifts- og vedlikeholdskostnader.

Vi mener ellers det er en stor svakhet i vedtaket at NVEs saksbehandler ikke har befart området før vedtaket ble fattet. Når landskapsinngrep tillegges så stor vekt, så er det minste en kan forvente, at området faktisk er befart i forkant av den som utformer vedtaket.

Vi ber på denne bakgrunn om at NVE omgjør sitt eget vedtak om å avslå søknaden om Tverråna kraftverk og gir en konsesjon, subsidiært at saken oversendes til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse.»

NVEs vurdering av klagesaken

NVE skal avvise klagen dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, jf. forvaltningsloven § 33. Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom vi finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til ED for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.

I det opprinnelige vedtaket av 14.12.2023 har NVE lagt betydelig vekt på terrenginngrep og vektlagt ulempene særlig for landskap og friluftsliv. Andre ulemper ved tiltaket som at det ligger i et nasjonalt laksevassdrag er tillagt middels vekt, påvirkning på akvatisk og terrestrisk miljø har fått liten vekt for NVEs vurdering. Etter NVEs syn er avslaget tilstrekkelig begrunnet.

I søknaden var foreslått minstevannføring 8 l/s om sommeren og 90 l/s om vinteren, tilsvarende 5-persentilene. NVE registrerer at tiltakshaver foreslår et nytt alternativ i klagen, med endret minstevannføring til 56 l/s hele året. Dette forslaget vil kunne redusere ulempene noe for anadrom strekning og bekkekløften av lokal verdi ved at det gir en sikrere vannføring om sommeren. Likevel vil ikke en endring av minstevannføring være et tilstrekkelig tiltak for omgjøring av vedtaket, fordi det er ulempene for landskap og friluftsliv som er avgjørende for vår vurdering.

Videre mener Sørkraft AS at NVE har brukt feil verdi for kostnadsberegningene. NVE bruker til enhver tid gjeldende satser for disse beregningene og gjør oppmerksom på at disse oppdateres årlig. I vår vurdering i vedtak av 14.12.2023 er ikke temaet økonomisk lønnsomhet særlig vektlagt.

Saksbehandler som var til stede på befaring har videreformidlet informasjon om tiltaket og fattet avgjørelsen sammen med ny saksbehandler etter interne rutiner. NVE befarte området sammen med søker den 24.08.2018. Alle høringsinnspill ble publisert på sakens nettside etter høringsfristen, og har vært tilgjengelige for kommentering. Vi kan ikke se at høringsinnspillene ble oversendt tiltakshaver for kommentar jf. forvaltningsloven § 17, men NVE har ikke lagt betydelig vekt på høringsinnspillene i vedtaket jf. fvl. § 17 andre ledd c. Etter NVEs syn er saken behandlet etter gjeldende prosedyre.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 14.12.2023. Klagen oversendes derfor ED til endelig avgjørelse jamfør forvaltningsloven § 33.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

SØRKRAFT AS
SØRKRAFT AS - OLAV FJOTLAND